

DANIŞTAY KARARLARINDA ÖRGÜTLENME ve TOPLANTI ÖZGÜRLÜĞÜ

Adnan DİKENLİ
Danıştay Tetkik Hakimi
Genel Sekreter Yardımcısı

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

Kararların sınıflandırması :

- 1982 Anayasasının İlk dönemi
- 4121 sayılı Kanun Dönemi (23.07.1995)
- 4688 Sayılı Kanun Dönemi (25.06.2001)
- 5170 sayılı Kanun Dönemi (07.05.2004)

1 1982 Anayasasının İlk Dönemi

- ILO'nun Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 sayılı ve Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 sayılı sözleşmelerinin onaylanmasının uygun bulunması hakkındaki kanun tasarısının hazırlanması aşamasında oluşan duraksamanın giderilmesi yolundaki istişari düşünce istemi.

- Başbakanlık---Anayasanın 51 ve devamı maddeleri ile 2821 sayılı Sendikalar ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu hükümlerinde, sendika kurma hakkının yalnızca işçiler ile işverenlere tanındığı, Anayasanın 51. maddesinin kamu personeli de içerecek derecede geniş bir şekilde yorumlanıp-yorumlanamayacağı?

• SENDİKA KURMA HAKKI

Madde 51 - İşçiler ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma hakkına sahiptirler.

Danıştay Birinci Dairenin 22.4.1992 gün ve E:1992/136, K:1992/147 sayılı istişari görüşü:

- (Anayasanın 51.) madde metninde sendika kurma hakkının yalnızca işçi ve işverenlere özgü olduğu anlamına gelecek bir anlatımın yer almadığı,
- Anayasa bütünüyle incelendiğinde, kamu görevlilerinin sendika kurma hakkının anayasal bir hak olarak yer almadığı, ancak bunu yasaklayan bir hükmün de bulunmadığı,
- Bir hakkın anayasada yer almamış olmasının, yasayla tanınmasına engel olamayacağı. Nitekim, 1961 Anayasasının 47. maddesinde yalnızca toplu sözleşme ve grev hakkından söz edilmesine ve lokavta ilişkin bir hüküm bulunmamasına rağmen, 275 sayılı Kanunun lokavtı, yasal bir hak olarak işverenlere tanıdığı...

- Yurttaşların bütün haklarının anayasada bir bir sayılmasına olanak bulunmadığı gibi buna gerek de bulunmadığı Esasen anayasaların, temel hak ve özgürlükleri belirtmek ve bunları anayasal güvenceye bağlamakla yetindikleri.Anayasada yer almayan diğer hakların konusu, kapsamı ve kullanılış biçimlerinin kanunla düzenleneceği.
- Kamu görevlilerinin sendika kurmasına engel bir hüküm Anayasada yer almadığına göre, bu hususun kanunla düzenlenmesinde anayasaya aykırılığın söz konusu olmayacağı sonucuna varmıştır.

- TBMM'nin asli yetkisi olan yasama işlevini yerine getirirken, anayasaya uygunlukla birlikte insan haklarının bugünkü evrensel boyutunu, Türkiye Cumhuriyetinin uluslararası ilişkilerini ve yüksek çıkarlarını da gözeteceği. Aynı hususların tasarıyı TBMM'ye sunarken Bakanlar Kurulunca da aynı duyarlılıkla göz önünde tutulacağını kuşkusuz olduğu,
- Uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurulamayacağını öngören Anayasanın 90. maddesi hükmünün, yasama organına, soruna çok yönlü bakma ve diğer kanunlardan farklı olarak daha geniş yetki kullanma olanağı verdiği.

- İncelenen konu yönünden, daha önce onaylanarak yürürlüğe giren uluslararası metinlerde, 87 ve 151 sayılı sözleşmedekilere benzer hükümler bulunmasının da önem taşıdığı ve bu sözleşmelerdeki konularla ilgili daha önce kabul edilen uluslararası metinlerde düzenlemeler bulunduğu belirtilmiştir:
- 6 Nisan 1949 gün ve 9119 sayılı BKK ile yürürlüğe giren BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 23. maddesinde yer alan “Herkesin çıkarlarının korunması için sendikalar kurmaya ve bunlara katılmaya hakkı vardır.”
- 10 Mart 1954 gün ve 6366 sayılı Kanunla kabul edilerek yürürlüğe giren Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 11. maddesinde yer alan “Herkes...sendikalar kurmak ve sendikalara katılmak hakkına sahiptir...”
- Yeni Bir Avrupa İçin Paris Şartıyla, herkesin sosyal ve iktisadi haklardan yararlanmaya hiçbir ayırım yapılmaksızın hakkı olduğunun kabul edildiği vurgulanmıştır.

Sonuç olarak Danıştay Birinci Dairesi;

- “Anayasanın 51. maddesinde kamu görevlilerinin sendika ve st kuruluş kurma hakkı konusunda bir düzenleme yer almamış olmakla birlikte Uluslararası alışma rgt (ILO) nn Sendika zgrlgne ve rgtlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 sayılı Sözleşme ile Kamu Hizmetinde rgtlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 sayılı Sözleşmenin onaylanarak kamu görevlileri de dahil olmak üzere herkese sendika kurma hakkı tanınmasına ve konunun yasal olarak düzenlenmesine Anayasal bir engel bulunmadığı” görüşüne varmıştır.

Danıştay Onuncu Dairesinin 10.11.1992 gün ve E:1991/1262, K:1992/3911 sayılı kararı:

- Eğitim sektöründe kurulu bir sendika tarafından; memurların sendika kurmaları ve sendikal faaliyette bulunmalarının mümkün olmadığını bildirilerek, gereğinin yapılmasının istenmesine ilişkin EGM genelgesinin iptali istemiyle dava açılmıştır.

Onuncu Daire;

- Çalışanların sendika kurma ve sendikal faaliyette bulunma hakları, temel hak ve özgürlüklerdendir.
- Anayasamızda, kamu personelinin sendika hakkı düzenlenmemiş olmakla birlikte, bu hakkın kullanımını engelleyen bir hükme de yer verilmemiştir.
- Kamu görevlilerinin sendikalaşma hakkı, 6366 sayılı Yasa ile uygun bulunan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 11.maddesi ile güvence altına alınmıştır.Bu nedenle iç hukuka intikal etmiştir ve Anayasanın 90. maddesi uyarınca Anayasaya aykırılığı ileri sürülemeyecektir.
- Hukukumuzda, sendika, dernek gibi özel hukuk tüzel kişiliklerinin kurulması izin koşuluna bağlanmamıştır.Kuruluş belgelerinin ilgili mercie verilmesiyle tüzel kişilik kazanırlar.

- Anayasa, Dernekler Kanunu, Sendikalar Kanunu ve Medeni Kanunla yapılan düzenlemelere göre, bu tüzel kişiliklerin kuruluş ve faaliyetlerine idarenin genel kolluk yetkisini kullanmak suretiyle müdahalesi mümkün değildir.
- Kamu görevlilerinin kurdukları sendikaların faaliyetlerinin durdurulması yada kapatılmaları konusunda da yetkili olan adliye mahkemeleridir. İdarenin görevi, yasaya aykırılığı tespit etmesi durumunda mahkemeye başvurmakla sınırlı olup, kamu çalışanlarının sendikal haklarının belirlenmesi yetkisinin idareye bırakılması düşünülemez.
- Dava konusu genelgenin iptaline karar verilmiştir. (Aynı Dairenin benzer konuda temyizden verilen 7.11.1994 gün ve E:1993/3614, K:1994/5490 sayılı kararı da bulunmaktadır.)

2 4121 Sayılı Kanun Dönemi (23.07.1995)

- 4121 sayılı kanunla, “Sendikal faaliyet” i –daha doğrusu bu faaliyetin sınırlarını- düzenleyen Anayasanın 52. maddesi yürürlükten kaldırılmış,
- 53. maddeye ek fıkra eklenerek, kamu görevlilerinin sendika kurmalarına kanunla cevaz verileceği, bu sendikaların üyeleri adına yargı mercilerine başvurabilecekleri ve amaçları doğrultusunda idareyle toplu görüşme yapabilecekleri öngörülmüştür.

2 Danıştay İkinci Daire 19.1.1996 gün ve E:1994/2058, K:1996/85 sayılı kararı

- Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu Muvakkat
- Sanık: Belediye Başkanı
- Suç: Memur sendikası ile toplu görüşme yapmak suretiyle memurlara, sosyal denge zammı adı altında 657 sayılı kanuna aykırı ödeme yapmak
- Anayasa madde 128, "...memurların aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir."
- 657 s. DMK madde 146, Memurlara bu kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez, hiçbir yarar sağlanamaz,
- Yetki aşımı, görevi kötüye kullanma, lüzumu muhakeme

- Eylemin sendika kurma hakkı ile ilgisinin olmadığı.Eylem tarihinde, kamu görevlileri sendikası ile ilgili düzenlemenin bulunmadığı.Anayasanın 53. maddesi 1995 yılında 4121 s.k. ile değiştiği ancak bu maddenin toplu görüşmeyi düzenlediği ve Bakanlar Kurulunun takdirini öngördüğü.Yasal düzenlemenin şart olduğu ve toplu sözleşmenin mümkün olmadığı.Eylemin, Bakanlar Kurulunun yetkilerinin gaspı niteliğinde olduğu...

Danıştay Onuncu Daire 24.9.1996 gün ve E:1996/4854, K:1996/5186

- Sendika ve toplu pazarlık hakkının tanınmasını isteyen kamu görevlilerinin toplu iş bırakma ve iş yavaşlatma eylemi yapmaları ve bunların üst düzey yöneticiler tarafından önlenerek mesai ve hizmetin devamlılığının sağlanması, buna uymayanlar hakkında yasal işlem yapılmasına ilişkin Başbakanlık Genelgesinin iptali istemi
- Mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde, kamu görevlilerinin nasıl davranmalarını gerektiği hakkındaki mevzuatın hatırlatılması niteliğinde...Davacı sendika ve üyelerinin hukuki durumunda bir değişiklik yapmadığı...
- Kesin ve yürütülmesi zorunlu bir işlem değil.Ret

2 4121 Sayılı Kanun Dönemi (23.07.1995)

- Danıştay Beşinci Daire 24.2.2003 E:1999/5287, K:2003/490 sayılı kararı.Sözleşmeli Personel Hizmet Sözleşmesindeki “İlgili herhangi bir sendikaya üye olamaz ve sendikal faaliyette bulunamaz” ibaresinin iptaline, “...toplu müracaat gibi eylem ve hareketlerde bulunamayacağı, greve katılamayacağı, destekleyemeyeceği...” ibarelerinin Anayasa 53.md. öngördüğü kanun (4688 s.k.) henüz çıkarılmadığından dolayı reddine...
- Danıştay Onikinci Daire 30.9.2002 E:2000/4080, K:2002/2807 sayılı kararı.5-6 Mart 1998 İş bırakma eylemine katılan kamu görevlisine, eylemin temelinde haklı ve zorlayıcı unsur olan sendika kararı bulunması nedeniyle disiplin cezası verilemeyeceği...

- Danıştay Onikinci Dairesi sonraki kararlarında, iş bırakma eylemlerini sendikal faaliyet kapsamında görüp, mazeret olarak kabulü gerekeceği gerekçesiyle disiplin cezasına konu olamayacağına karar vermiştir.(22.10.2003 E:2001/168, K:2003/3017-26.12.2005 E:2003/2274, K:2005/4695 vd.)
- Bu kararlar, (Kamu görevlilerinin, iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içinde sendika veya konfederasyonların bu Kanunda belirtilen faaliyetlerine katılmalarından dolayı farklı bir işleme tâbi tutulamayacağını öngören 4688 s.k. 18.maddesinin yürürlükte olduğu) sonraki dönemlerde de istikrarını sürdürmüştür.(7.11.2007 E:2005/6369, K:2007/4883 vd.)

3 4688 Sayılı Kanun Dönemi (25.06.2001)

- Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu Kararı 3.3.2006 E:2005/1, K:2006/1 (Sübjektif davalarda temsil)
- Danıştay Beşinci Daire 21.6.2005 E:2001/2085, K:2005/3192 (Yasaya uyum süreci-Ehliyet)
- Danıştay Beşinci Daire 24.2.2009 E:2006/4134, K:2009/921 (Sendika temsilcisinin atanması-Ehliyet Ret)
- Danıştay Beşinci Daire 27.4.2009 E:2008/5223, K:2009/2236 (İtfaiye Personeline yiyecek yardımı-Ehliyet Ret)
- Danıştay Beşinci Daire 12.10.2009 E:2009/3133, K:2009/5044 (75 akademisyenin atama iptali-Ehliyet Ret)
- Danıştay Beşinci Daire 7.10.2005 E:2002/1715, K:2005/4188 (Yönetmelik-Hizmet kolu düzenlemesi-Ret)

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu

- Sendika ve konfederasyonların yetki ve faaliyetleri
- **Madde 19** – Kamu görevlileri sendikaları ile konfederasyonları bu Kanundaki hükümler çerçevesinde, üyeleri adına toplu görüşmeye katılmaya, toplu görüşmeyi sonuçlandırmaya ve taraf olmaya yetkilidir...
- f) Üyelerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukukî yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak....

- Danıştay Onbirinci Daire 13.4.2009 E:2007/9041, K:2009/3857 TTB Merkez Konsey üyesi davacıya, bu görev nedeniyle döner sermaye ücreti ödenmemesinin örgütlenme hakkının engellenmesi anlamına gelmeyeceği...
- Danıştay Onuncu Daire 26.6.2007 gün ve E:2004/9181, K:2007/3732 Bakanlıkta çalışan sözleşmeli personelin de 4688 s.k. kapsamında olduğu ve sendika aidatı kesintisi yapılması gerektiği.
- Danıştay Onuncu Daire 20.7.2007 gün ve E:2004/11046, K:2007/4117 Davacı emekliler sendikasının da aralarında bulunduğu “Sendika” adı altında faaliyet gösteren kuruluşların, kuruluş belgelerinin kabul edilmemesi, faaliyetlerine izin verilmemesini isteyen ÇSG Bakanlığı Genelgesinin, adliye mahkemeleri yetkili olduğu gerekçesiyle iptali...

4 5170 sayılı Kanun Dönemi (07.05.2004)

- Anayasanın 90. maddesinin 5170 sayılı kanunla değişik hali: “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz.Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.

Danıştay Birinci Daire 17.11.2005 gün, E:2005/1067, K:2005/1363

- 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun
- Sanık: Belediye Başkanı
- Suç: Memur sendikası ile sözleşme yaparak memur statüsünde çalışan personele 657 sayılı kanuna aykırı olarak sosyal paket, bayram, yılbaşı, öğrenim giyecek ve yakacak yardımları gibi adlar altında ödemeler yapmak
- ILO'nun 87, 98, 151 sayılı sözleşmeleri ve Avrupa Sosyal Şartı hükümlerinin Anayasanın 53 ve 90. maddeleri ile birlikte değerlendirilmesinden, isnat edilen eylemin suç teşkil eder yanının bulunmadığı sonucuna varılmıştır.
- Oyçokluğu ile verilen bu karar, sonraları oybirliğiyle istikrar kazanmıştır.

Danıştay Onuncu Daire 19.10.2010 gün ve E:2006/4835, K:2009/8958

- Belediyede memur statüsünde çalışan personelin durumlarının iyileştirilmesi amacıyla belediye ve sendika arasında “Sosyal Denge Sözleşmesi” adı altında sözleşme akdedilerek ödeme yapılamayacağına ilişkin İçişleri Bakanlığı genelgesinin iptali istemi...
- Belediyede çalışan memurların 657 sayılı kanuna tabi olduğu, mevzuatta toplu iş sözleşmesi hakkının kamu görevlilerine tanınmadığı, 657 sayılı kanunda belirlenen mali haklar dışında ek ödeme yapılması sonucunu doğuran sözleşme yapılamayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Danıştay Onuncu Daire 31.3.2010 gün ve E:2009/12970, K:2010/2540

- 4688 s.k. uyarınca yetkili kamu görevlileri sendikaları ve üst kuruluşları ile Kamu İşveren Kurulu arasında 2008 yılında yapılacak toplu görüşmelerin, toplu sözleşme biçiminde yapılmasını isteyen davacı sendika başvurusunu reddeden Devlet Personel Başkanlığı işleminin iptali
- 4688 sayılı kanunda toplu sözleşmeye ilişkin hüküm bulunmadığından, idarenin kanunla verilmeyen bir yetkiyi kullanamayacağı gerekçesiyle Mahkemece davanın reddine karar verilmiştir.

Danıştay Onuncu Daire 8.1.2002 gün ve E:2000/4399, K:2002/4

- Uluslararası faaliyette bulunmak üzere Sosyal Demokrat Türk-Alman Dostluk Derneği kurulmasına Bakanlar Kurulu tarafından izin verilmemesine ilişkin işlem
- Uygulanan mevzuat: Anayasa madde 33 ve (şimdi mülga) 2908 sayılı Dernekler Kanununun uluslararası faaliyet yasağını öngören 7 ve uluslararası faaliyette bulunma amacını güden derneklerin kurulmasını Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunun iznine bağlayan 11. maddesi
- Dışişleri Bakanlığının sakınca görmediği, İçişleri Bakanlığının da istemi uygun bulduğunun anlaşıldığı
- Davalı idarenin takdir yetkisini hukuka uygun kullanmadığı gerekçesiyle dava konusu işlem iptal edilmiştir.

TOPLANTI ÖZGÜRLÜĞÜ

TOPLANTI ÖZGÜRLÜĞÜ İLE İLGİLİ İŞLER

- Sendika, dernek yada siyasi partiler tarafından yapılacak genel kurul, kapalı salon toplantısı, konferans, panel yada şenliklere izin verilmemesi veya ertelenmesi
- 1 Mayıs mitingleri için belli meydanlara izin verilmemesi
- 2911 sayılı Yasaya muhalefet nedeniyle silah ruhsatı verilmemesi
- Dernekle ilgili adli süreç sonuçlanıncaya kadar faaliyetten men edilmesi
- Toplantı yada gösteri yürüyüşü nedeniyle zarar gören güvenlik görevlilerinin tazminat istemleri

TOPLANTI ÖZGÜRLÜĞÜ İLE İLGİLİ İŞLER

- Üniversite öğrencilerinin yurttan süresiz çıkarılmaları, yüksek öğrenim kurumundan uzaklaştırma cezaları,
- Sendikal faaliyetleri nedeniyle kamu görevlilerinin naklen atanmaları ve bunlara verilen disiplin cezaları
- 2911 sayılı kanuna aykırı faaliyetleri nedeniyle açıktan atama yapılmaması
- Toplantı ve gösteri talebine izin vermeyen ve ölçsüz güç kullanımına neden olduğu iddia edilen mülki idare yada emniyet amirleri hakkında MMHKM yada 4483 sayılı Kanunun uygulanması
- 2911 sayılı Kanuna aykırılık iddiasıyla Belediye başkanları ve diğer kamu görevlileri hakkında MMHKM yada 4483 sayılı Kanunun uygulanması

Danıştay Onuncu Daire 15.9.2008 gün ve E:2006/946, K:2009/6084

- 2004 yılında, Marmaris ilçesinde, “1. Marmaris Demokrasi ve Kültür Şenliği – Netekim Festivali” nin 2911 s.k. 17. maddesi uyarınca yasaklanması
- İşlemin dayandığı 17. Madde “Bölge valisi, vali veya kaymakam, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla belirli bir toplantıyı bir ayı aşmamak üzere erteleyebilir veya suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması halinde yasaklayabilir.”
- Mahkemece “...Kamuoyunda gerginlik oluştuğunun anlaşıldığı, söz konusu etkinliğin düzenlenmesi halinde kamu düzeninin bozulabileceği ve suç işlenmesinin kuvvetle muhtemel olduğu kanaatine varıldığından...”davanın reddine karar verilmiştir.

Danıştay Onuncu Daire 15.9.2008 gün ve E:2006/946, K:2009/6084

- Anayasa Madde 34- Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.
- Anayasa Madde 13- Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”
- Ölçülülük İlkesinin Unsurları: Elverişlilik, Zorunluluk, Orantılılık
- Erteleme (araç) ile kamu düzeninin sağlanmasına (amaç) ulaşılabilecek hallerde, yasaklama yoluna gidilmesi; ölçülülük ilkesine ve Anayasanın 13. maddesine aykırıdır.
- Suç işleneceğine dair açık, somut ve yakın tehlike bulunduğu ortaya konulamamıştır.
- Mahkeme kararının bozulmasına karar verilmiştir.

Danıştay Onuncu Daire 9.5.1997 gün ve E:1995/3025, K:1997/1707

- Belediye Memurları Sendikasının genel kurul toplantısına izin verilmemesi
- 2821 sayılı Sendikalar Kanununa tabi değil
- İdarenin görevi, mahkemeye başvurmakla sınırlı
- Davayı reddeden mahkeme kararının bozulmasına.

Danıştay Onuncu Daire 18.3.1999 gün ve E:1996/9149, K:1999/932

- İstanbul Savaş Karşıtları Derneğinin, hakkındaki adli süreç sonuçlanana kadar faaliyetten men edilmesine ilişkin valilik işlemi
- Mahkemece, vicdani ret konulu toplantıya Alman Barış Örgütünün iki temsilcisi ile Darmstad Örgütününün bir temsilcisinin katılması, dernek merkezinde yapılan aramada DGM tarafından toplatılmasına karar verilen yayınların bulunması nedeniyle dava reddedilmiştir.
- Daire, (şimdi mülga 2908 sayılı) Dernekler Kanunu hükümlerini de dikkate alarak temyiz istemini reddetmiştir.

Danıştay Onuncu Daire 26.6.2007 gün ve E:2004/10953, K:2007/3728

- Mersin'deki Yehova Şahitliği inancı mensuplarının düzenleyecekleri toplantılar için 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu uyarınca bildirimde bulunulması gerektiğini bildiren valilik işlemi iptali istemi
- Mahkemece, anılan toplantıların 2911 sayılı kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği gerekçesiyle iptal kararı verilmiş
- Dairece bu karar onanmıştır.

Danıştay Onuncu Daire 29.11.2005 gün ve E:2002/4942, K:2005/7423

- Halkevleri Derneği tarafından yapılan “Avrupa Birliği ve Demokratikleşme” konulu panel başvurusunun reddine ilişkin valilik işlem
- Mahkemece, dernek tüzüğünde öngörülen amaçların gerçekleştirilmesi doğrultusunda ve 2911 sayılı Yasanın uygulanamayacağı bir faaliyet olması nedeniyle işlem iptal edilmiş
- Dairece bu karar onanmıştır.

(2911 s.k. İstisnalar başlıklı Madde 4 - Aşağıda belirtilen toplantı ve faaliyetler bu Kanun hükümlerine tabi değildir.

a) Siyasi partilerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, vakıfların, derneklerin, ticari ortaklıkların ve diğer tüzelkişiliğin özel kanunlarına ve kendi tüzüklerine göre yapacakları kapalı yer toplantıları,...)